

OBSAH

Předmluva /11

ÚVOD /15

Kapitola I

ÚSVIT SLOVANSKÉ HISTORIE A VZESTUP NĚMECKA /27

Původ a expanze Slovanů – Byzanc a Morava – Čechy a Bavorsko – Zrození středověkého Německa – Český Václav, saský Jindřich I. a bavorský Arnulf – První vlna Drang nach Osten – Jindřich I., Bavorsko a Lombardie – Ota I. a německá knížata – Německá intervence ve Francii a Lombardii – Otův úspěch v Čechách a jeho vítězství nad Maďary.

Kapitola II

CÍSAŘ OTA I., POLSKO, ČECHY A RUSKO /57

Ota I. císařem – Politické teorie Karla Velikého a Oty I. – Církev a Otův plán expanze na východ – Měšek I. – Měškův údajný vikingský původ – Měškův vztah k říši – Zápas o Pomořansko – Varjagové a vznik Ruska – Ota I. a kyjevská Olga – Boleslav I. a christianizace Polska – Ota I., Magdeburk, Řím a Poznaň – Slavná zakládací listina – Budoucnost quedinburského říšského sněmu – Slovanská vzpoura – Slovanská knížata a nástupnictví Oty II. – Expanze Polska, Čech a Ruska – Setkání v Karpatech.

Kapitola III

ZÁPAS MEZI TŘEMI DYNASTIEMI: PIASTOVCI, PŘEMYSLOVCI A SLAVNÍKOVCI /115

Slavníkovci a Magdeburk – Kompromis mezi Přemyslovci a Slavníkovci: Slavníkovec Vojtěch se stává pražským biskupem – Vojtěch a clunýjská reforma – Proč Vojtěch opustil Čechy – První polsko-český konflikt – Polská expanze a papežský dokument – Český vyslanec v Římě – Příčiny osudného konfliktu – Konec Slavníkovců a konec jednoho snu – Český biskup a německý císař – Sv. Vojtěch a řecko-slovanská kultura – Prusové a Poláci – Mučednická smrt sv. Vojtěcha v Prusku – Jeho posmrtná sláva.

Kapitola IV

OTOVA *RENOVATIO IMPERII*, POLSKO, ČECHY, UHRY A RUSKO /161

Politické ideály Oty III. a Silvestra II. – Polsko a nová říše římská – Západní a východní křesťanství v Uhrách – Češi a christianizace Maďarů – Uhry a nová říše římská – Čech prvním uherským arcibiskupem? – Ota II. a Rusko – Německé, či řecké křesťanství v Kyjevě? – Theofano a římský vyslanec v Kyjevě – Ota III., Řím a Kyjevská Rus – Nezávislý arcibiskup kyjevský? – Imperiální ideologie Oty III. a Němci – Císařův úspěch.

Kapitola V

POLSKO-ČESKÝ ČI ČESKO-POLSKÝ STÁT /213

Jindřich II. se rozchází s otonskými ideály – Boleslav Chrabrý podporuje Otovu imperiální koncepci – Čechy a možnost vzniku česko-polského státu – První konflikt mezi císařem a polským knížetem – Císařovo spojení s pohanskými Velety zasazuje smrtelnou ránu otonské ideologii – Misie Bruna z Querfurtu v Uhrách a Polsku a jeho obrana Boleslava – Boleslavova sázka na západoslovanskou říši a jeho sympatizanti v Německu – Jindřich II. a Boleslav před nepřekonatelnou překážkou – Polský král úspěšně přebírá roli opuštěnou císařem – Polsko, Čechy, Uhry a Rusko – Měšek II. a Konrád II. – Poslední sázka na přemyslovský stát – Konrádovo „Divide et impera“ – Nezdařený pokus o ustavení česko-polského státu – Polsko a Čechy v závěru tohoto období.

Kapitola VI

KYJEVSKÁ RUS A STŘEDNÍ EVROPA /273

Kulturní úspěchy Kyjevské Rusi – Rusko novým prostředníkem mezi Byzancí a Západem? – Západní světcí a ruská církev – Pronikání západní slovanské literatury z Čech do Kyjeva – Maďari, Češi, Chorvaté, Němci a Rusové v 11. století – Polsko a Kyjevská Rus – Rurikovci a panovnické dvory západní Evropy – Západní vliv v Kyjevě – Velké možnosti pro Evropu – Důsledky osudného vývoje.

Závěr

OSUD STŘEDNÍ EVROPY /301

Dodatek I

BYZANTSKÁ, ARABSKÁ A ANGLOSASKÁ TRADICE O BÍLÉM CHORVATSKU A BÍLÉM SRBSKU – PŮVOD CHORVATŮ A SRBŮ /309

Konstantin Porfyrogennetos – Ma'sudi, Perský zeměpisec a král Alfréd – Teorie o původu Chorvatů a Srbů

Dodatek II

ZAPOMENUTÉ ŘÍŠE: ŘÍŠE ANTŮ,
BÍLÉ CHORVATSKO, BÍLÉ SRBSKO /317

Sarmaté a Slované v jižním Rusku – Sporiové (Spaliové) a říše Antů – Chorvaté a Avari – Migrace Chorvatů a Srbů na jih – Politická organizace Chorvatů a Srbů – Dějiny Bílého Chorvatska a Bílého Srbska do 10. století – Chorvaté, Srbové a Čechy – Bílé Chorvatsko a Maďaři.

Dodatek III

POLSKO-RUSKÝ SPOR O DĚDICTVÍ BÍLÉHO CHORVATSKA /339

Chorvaté v ruských letopisech – Ma'sudiho zpráva – Rusové v dokumentu z Raffelstettenu.

Dodatek IV

BYLI PRVOTNÍ RUSOVÉ SARMATSKÉHO PŮVODU? /347

Rhosové v Ezechielovi – Rhosové u Zachariáše Rétora – Rhosové a Ruks-Asové.

Dodatek V

MĚŠKOVA DONACE POLSKA SVATÉ STOLICI
PODLE DOKUMENTU „DAGOME IUDEX“ /357

Zkratky /361

Poznámky /363

Poznámky k druhému vydání /423

Prameny /447

Literatura /455

Seznam map /483

Rejstřík /485

Český historik František Dvorník /513

(Vladimír Vavřínek)

Knižní bibliografie Františka Dvorníka /523

Ediční poznámka /525